Търговски и други вземания и кредити

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи, които не са деривати и имат фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

а) тези, които Дружеството възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които Дружеството определя при първоначалното признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата;

б) тези, които Дружеството определя като на разположение за продажба при първоначално признаване; или

в) тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, в които причината е влошаване на кредитното качество, и които се класифицират като на разположение за продажба.

Първоначално тези вземания и кредити се оценяват по себестойност включваща справедливата стойност на подлежащото за получаване и стойността на раходите по сделката.
Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.
След първоначалното признаване кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Към датата на финансовия отчет се прави преглед за определяне на обезценка от несъбираемост.
Вземанията от клиенти по продажби, се признават и отчитат по оригинална фактурна стойност, намалена с обезценка от несъбираемост Приблизителна оценка на съмнителни вземания се извършва, когато събирането на пълната сума не е вероятно. Несъбираемите вземания се отписват при тяхното установяване.

Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането.
Другите вземания се представят по себестойност.
Като дългосрочни се класифицират вземания, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.

Като краткосрочни се класифицират вземания, които са:
- √ без фиксиран падеж;
- √ с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Разходи за бъдещи периоди - предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват във вземанията от клиенти и доставчици.

Прави се разграничение между:

- Търговски вземания дължими в рамките на 120/180 дни от датата на фактурата;
- Търговски вземания дължими след изтичане на 120/180 дни от датата на фактурата.

В първия случай те се посочват по номинална стойност, която да може да се удостовери, за да се определят евентуалните загуби от лоши дългове.

"Амортизируемата стойност" представлява първоначалната стойност на актива, намалена с изплатените суми и обезценките за лоши дългове, дисконтирани до настоящата им стойност с реален лихвен процент.

Тази оценка в по-голяма или в по-малка степен съвпада с очакваната реализируема стойност.

Описание	Съдържание
Търговски вземания (дължими в срок до 12 месеца)	Вземания, дължими от клиенти, вземания от клиенти по сметки, менителници, сконтирани сметки, книжа за инкасиране и т.н., фактури и кредитни известия, които предстои да се издадат, начислени приходи, пресрочени търговски вземания, вземания по сметки, менителници и начислени приходи. Всички гореизброени нетни от провизии за лоши и съмнителни дългове и дължими в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.
Вземания от дъщерни предприятия (дължими в срок до 12 месеца)	Търговски вземания, менителници, вземания от клиенти по сметки и евентуално начислени приходи, дължими от дъщерни предприятия, нетни от провизии за лоши и съмнителни дългове и дължими в срок до 12 месеца след края на отчетния период.
Вземания от свързани предприятия (дължими в срок до 12 месеца)	Търговски вземания, менителници, вземания от клиенти по сметки и евентуално начислени приходи, дължими от свързани предприятия, нетни от провизии за лоши и съмнителни дългове и дължими в срок до 12 месеца след края на отчетния период.
Вземания от малцинствени участия (дължими в срок до 12 месеца)	Търговски вземания, менителници, вземания от клиенти по сметки и евентуално начислени приходи, дължими от малцинствени участия, нетни от провизии за лоши и съмнителни дългове и дължими в срок до 12 месеца след края на отчетния период.
Вземания от фискални нититуции	Вземания от фискални институции за данъчен кредит по ДДС, за данъци удържани при източника, данъчни кредити за дивиденти, авансови плащания или връщане на данък върху дохода (поради надвнасяне). Платените авансови данъци, както и данъците удържани при източника не се записват като вземания, а по-скоро като намаление на текущите данъчни задължения, с оглед да се покаже нетната разлика (за получаване или плащане), произтичаща от данъчната декларация на Дружеството във финансовия отчет.
Други вземания (дължими в срок до 12 месеца)	Аванси, платени на доставчици, вземания от персонала, от социално-оигурителни институции, от застрахователни компании във връзка с прекратяване на трудови правоотношения с директори, както и еветуални разходи за бъдещи периоди. Всички те нетни от съответните провизии за съмнителни дългове и всичките със срок до 12 месеца.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност, като печалба или загуба

Тази категория има две подкатегории: държани за търгуване финансови активи в оборотен портфейл и отчитани по справедливата стойност финансови активи, като печалба или загуба. Финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в краткосрочен план или въз основа на решение на ръководството. Финансовите активи в тази категория са класифицирни като краткосрочни ако са държани за продажба или се очаква тяхното реализиране до 12 месеца след края на отчетния период.

Финансови активи, държани за продажба

Финансови активи, държани за продажба са недеривативни активи, които са предназначени за тази категория, или не са определени в други категории. Те се включват в дългосрочните активи, освен ако ръководство има намерение да продаде своите инвестиции в периода до 12 месеца. Дружеството не е имало такива инвестиции през годината.

Покупката и продажбата на инвестиции се отчита като се взема предвид датата на търгуване, т.е. датата

на която Дружеството се ангажира с покупка или продажба на актива. Инвестициите първоначално се признават по справедливата стойност плюс разходите по транзакцията за всички финансови активи, които не се водят по справедливата стойност като печалба или загуба. Инвестиции се отписват, когато правата за получаване на паричните потоци от инвестиции са изтекли или са били прехвърлени и Дружеството е прехвърлило в съществена степен всички рискове и изгоди от собствеността.

Финансови активи, държани за продажба и финансовите активи, отчитани по справедливата стойност като печалба или загуба, се отчитат в следващите отчетни периоди по справедлива стойност. Заеми, вземания и инвестиции, държани до падеж се оценяват по амортизируема стойност, използвайки метода на ефективния лихвен процент. Реализираните и нереализираните печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на "финансови активи, отчитани по справедлива стойност, като печалба или загуба" се включват в отчета за доходите за периода, през който са възникнали. Нереализираните печалби и загуби в резултат от промяна в справедливата стойност на ценните книжа класифицирани като активи, държани за продажба се отчитат в капитала.

Когато ценни книжа, класифицирани като активи, държани за продажба се продават или обезценяват, натрупаните корекции на справедливата стойност се включва в отчета за доходите като печалби или загуби от инвестиционни ценни книжа.

Справедливата стойност на котираните инвестиции се определя на база данните за цените на пазара (БФБ - София). Ако пазара на финансовите активи е неактивен (и за нерегистрирани ценни книжа), Дружеството установява справедливата стойност, използвайки техники за оценяване, които включват използването на последни пазарни операции с аналогични инструменти, анализ на дисконтирани парични потоци и модели за оценка на опции, преработени да отразят специфични обстоятелства.

На края на отчетния период Дружеството оценява дали съществуват обективни доказателства, че финансов актив или група от финансови активи са обезценени. Когато се тестват за обезценка капиталовите ценни книжа, класифицирани като разполагаеми за продажба, се взима предвид наличието на съществен или продължителен спад в справедливата стойност под отчетната. Ако съществува доказателство за обезценка на „финансовите активи, държани за продажба", то натрупаните загуби (изчислени като разлика между цената на придобиване, и текущата справедливата стойност минус обезценка, отчетена в предходен период в отчета за доходите), се преместват от капитала и се признават в отчета за доходите. Загуба от обезценка на капиталови инструменти, призната в отчета за доходите, не може да се сторнира през отчета за доходите при проявление на обратен ефект от обезценката.

(f) 3. 6. Стоково-материални запаси

Като стоково-материални запаси се отчитат активи:

- √ държани за продажба в обичайния ход на стопанеката дейност /стоки, продукция/;
- √ намиращи се в процес на производство за последваща продажба /незавършено производство/;
- √ материални запаси, които се израходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/;

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност";
Готова продукция и незавършено производство	– стойността на употребените преки материали, труд и променливи и постоянни общи производствени разходи, разпределени на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема сойност.
Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.
Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невазстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки рабати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи.
Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.
Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- √ количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- √ разходи за съхранение в склад;
- √ административни разходи;
- √ разходи по продажбите;

Себестойност при предоставяне на услуги
Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойноста на услугите. Себестойноста се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.
Приблизителното оценяване на нетната реализуема стойност се базира на най-сигурните съществуващи данни по време на съставянето на тази оценка според обема на стоковите запаси, който се очаква да бъде реализиран. Тези оценки отчитат колебанията в цените и себестойността, които са в пряка връзка със събития, станали след приключване на периода дотолкова, доколкото тези събития потвърждават условията, съществуващи в края на периода.
Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване

на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.
Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

(g) 3. 7. Нетекущи активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.
Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите по продажбата.
Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.
Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценка на съответния актив начислена преди съгласно МСС 36 и МОФО5.
Тази категория обхваща всички нетекущи активи, които дружеството е предназначило за продажба.
Предназначаването на актив за продажба се смята за вероятно в следните случаи:

- Активът е непосредствено годен за продажба в настоящото си състояние;
- Активът не е обременен от рестрикции и е предмет на обичайните условия за продажба на такъв вид актив;
- Ръководството на дружеството е демонстрирало конкретно намерение да продаде актива през годината, като е изготвило съответен план за продажба;
- Активът може да бъде заменен на активния пазар или е налице заинтересован купувач;

Описание	Съдържание
Нематериални активи	Тази категория включва всички нематериални активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания и които са предназначени за продажба. Те трябва да се оценяват по по-ниската от отчетната стойност и *справедливата стойност*, без разходите за продажба.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	Тази категория обхваща всички материални активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания и са предназначени за продажба. Те трябва да се оценяват по по-ниската от отчетната стойност и *справедливата стойност*, без разходите за продажба. Във всеки случай, трябва да се прекрати процеса на амортизация.
Инвестиционни имоти	Тази категория обхваща всички инвестиционни имоти, които отговарят на гореспоменатите изисквания, и които са предназначени за продажба. Критериите за оценка на инвестиционни имоти са същите като за нетекущи активи. Във всеки случай, трябва да се прекрати процеса на амортизация.
Капиталови инвестиции	Тази категория обхваща всички финансови активи, които отговарят на гореспоменатите изисквания, и които са предназначени за продажба. Критериите за оценка на финансови активи са същите като за нетекущи активи.

(h) 3. 8. Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута.
Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им:
Те се представят по номинална стойност.

Описание	Съдържание
Банкови и пощенски депозитни сметки	Салда по банкови разплащателни сметки и сметки в чуждестранна валута, включително натрупана лихва и банкови такси, отнасящи се за периода, дори ако тази информация фигурира в последващи банкови извлечения
Чекове	Банкови чекове за депозиране
Касова наличност	Касова наличност в местна и чуждестранна валута.

(i) 3. 9. Собствен капитал

Собственият капитал на дружеството се състои от:

Основен капитал включващ:
Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация

Резерви включващи:
Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и устава на дружеството.

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат .
Финансов резултат включващ:
Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.
Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.
Печалба/загуба от периода.

Собственият капитал включва **настъпилия резултат** за разглеждания период.

Описание	Съдържание
Дялов капитал	Той се представя по номинална стойност, без да се включват вземания от акционери за невнесен капитал. Номиналната стойност на собствените акции на Дружеството се отнася в намаление на издадения дялов капитал.
Премиен резерв от акциите на дружеството	Той представлява стойността, превишаваща номиналната стойност на емисионната цена на акциите и/или дяловете. Разходите за разширяване възникнали във връзка с увеличение на дяловия капитал, с пласиране на акции на фондовата борса и прочие, се записват в намаление на този резерв.
Преоценъчни резерви	Това представлява директното записване с обратен знак на преоценката на дълготрайни активи, включително както преоценка с парично изражение, така и увеличенията в отчетната стойност на активите, произтичащи от променените критерии за оценка. Преоценъчният резерв се намалява в случай на понижаване на

	стойността на съответния актив след предишна извършена преоценка (с намалението на стойността се намалява резерва до неговия размер; всяко превишение над размера на резерва се начислява в отчета за приходите и разходите). Преоценъчният резерв може директно да се пренесе под раздел "неразпределена печалба", когато активът се извади от финансовия отчет; това налага елиминиране на целия резерв, когато активът бъде продаден или Дружеството се освободи от него по друг начин.
Законов резерв	Заделянето на част от прихода се прави в съответствие с изискванията на Търговския закон. Такъв резерв не се предвижда от МСС. Ето защо законовият резерв се рекласифицира в Отчета за финансовото съсътояние като неразпределяеми и неизползваеми резерви.
Резерви, определени в устава на Дружеството	Заделянето на част от нетния приход е предвидено в устава на Дружеството. Този резерв заедно със Законовия резерв трябва да се групира в специфичен ограничен резерв. Ако не съществуват подобни ограничения, тези резерви трябва да се рекласифицират в "неразпределена печалба".
Други резерви	Други капиталови резерви
Резерви по МСС	Включват всички корекции, направени в първоначалния нетен собствен капитал.
Неразпределена печалба (пренесена загуба)	Остатъчна неразпределена печалба, загуби от предходни години, които са пренесени.
Нетен приход (загуба) за периода	Нетен приход за периода, нетна загуба за периода, авансови плащания на дивиденти.

(j) 3. 10. Търговски и други задължения и кредити

Задължения със срок над 12 месеца

Тук се включват всички задължения, дължими в срок над 12 месеца от края на отчетния период, които включват договорни задължения както следва:

- Да предадат ликвидни средства или други финансови активи на друго дружество;
- Да обменят финансови инструменти с друго дружество при потенциално неизгодни условия.

Първоначалното признаване на задължението се извършва по номинална стойност (включително натрупаните оперативни разходи).

Следователно задължението се записва по амортизируема стойност.

Описание	Съдържание
Задължения към банки (със срок над 12 месеца)	Задължения към банки, ипотечни кредити, средносрочни и дългосрочни заеми, всички те със срок над 12 месеца от края на отчетния период (включващи лихви и съответните разходи за периода, дори и да фигурират в следващите банкови извлечения) и приходи за бъдещи периоди.
Задължения към други финансови доставчици (със срок над 12 месеца)	Задължения към акционери, финансови и лизингови предприятия, небанкови ипотечни заеми, правителствени финансирания, други финансови заеми, всички те със срок над 12 месеца от края на отчетния период както и приходи за бъдещи периоди.
Финансови задължения към дъщерни предприятия (със срок над 12 месеца)	Финансови задължения със срок над 12 месеца от края на отчетния период както и приходи за бъдещи периоди.

Финансови задължения към свързани предприятия (със срок над 12 месеца)	Финансови задължения със срок над 12 месеца от края на отчетния период както и приходи за бъдещи периоди.
Финансови задължения към малцинствени участия (със срок над 12 месеца)	Финансови задължения със срок над 12 месеца от края на отчетния период както и приходи за бъдещи периоди.
Други задължения (със срок над 12 месеца)	Други задължения със срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Класифициране на задълженията и кредитите:
Като кредити и задължения се класифицират задължения възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.
Първоначално тези задължения и кредити се оценяват по себестойност включваща справедливата стойност на полученото и разходите по сделката.
След първоначалното признаване кредитите и задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.
Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.
Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.
Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

- √ без фиксиран падеж;
- √ с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет

Заеми
Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

(k) 3. 11. Правителствени дарения

Правителствени дарения съгласно МСС20 са помощ от правителството/правителствени агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към Дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на Дружеството. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с правителството, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на дружеството.

Дарения, свързани с активи, са правителствени дарения, чието основно условие е, че Дружеството, следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Дарения свързани с приход, са правителствени дарения, различни от правителствените дарения свързани с активи.

Дарения, свързани с активи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Дарения, свърани с приход се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента в които се признават разходите за покриването на които са получени.

(l) 3. 12. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задължения на Дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Представени са по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък. За просрочените задължения по данъци не са начислени дължимите лихви за забава към датата на финансовия отчет.

(m) 3. 13. Задължения към персонала

Задължения към персонал и осигурителни организации се класифицират задължения на Дружеството по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

.
Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Разходите за минал трудов стаж се признават като разход на линейна база за средния срок, докато доходите станат безусловно придобити. До степента, до която доходите са вече безусловно придобити, незабавно след въвеждане или промени в плана за доходи при пенсиониране, Дружеството признава разхода за минал трудов стаж веднага.

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи, намалена с непризнатите разходи за минал трудов стаж.

(n) 3. 14. Провизии

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно иисквания на МСС 37.
Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на Дружеството на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период.
Признатите суми на провизии се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

(o) 3. 15. Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изикванията на МСФО5 Дружеството класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

(p) 3. 16. Печалба или загуба за периода

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, следва да се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго.

Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

(q) 3. 17. Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.
Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита и са свързани с обичайната дейност.
Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Общи и административни разходи
Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

Описание	Съдържание
Разходи за услуги	Тук се включват разходи за консултанти и външни сътрудници (за административни и правни услуги, за възнаграждения на директори и одитори по нетрудови правоотношения, за поддръжка и др.), за комунални услуги от общ характер (ток, вода, отопление, телекомуникации). Включват се също и разходите за услуги, които не влизат в първия марж (разходи за спедиция от оторизирани трети страни, разходи по митнически оператори и разходи за чуждестранни офиси и кореспонденти).
Основни материали, допълнителни материали и консумативи	Тук се включват разходи направени за покупка на опаковъчни материали, канцеларски материали, печатни материали, горива, гуми и други стоки с ограничена стойност.
Разходи за наеми и лизинги	Разходи за наеми, лизингови вноски, рент-а-кар, разни разходи за наеми, извършени във връзка с дейността
Други оперативни разходи	Тук се включват всички разходи с нетипичен и необичаен характер, направени във връзка с дейността (загуби от освобождаване от дълготрайни активи, извънредни разходи, абонаменти и разходи за реклама, непреки такси и мита, разни покупки, общински такси, глоби и наказания и др.)

(r) 3. 18. Приходи

Дружеството отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.
Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

- √ Приходи от продажба на стоки, продукция и др. активи - признаването на приходите се извършва при прехвърляне собствеността и предаване на съответните активи на купувачите;
- √ При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента;
- √ При дългосрочни услуги - на базата на етап на завършен договор;
- √ Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора;
- √ Приходи от лихви – признаването на лихвите за приход се извършва по метода ефективната лихва;
- √ Възнаграждения за права – на база на принципа на начисляването съгласно съдържанието на съответното споразумени;

√ Приходи от дивитенти - при установяване на правата за получаването им;

Приходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към датата на баланса. Етапът на завършеност на сделката се определя на база на отработените до момента човекочасове като процент от общите човекочасове, които ще бъдат отработени за всеки договор. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават при начисляването на лихвите (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент до балансова стойност на финансовия

Други приходи и постъпления

Този раздел включва всички приходи не генерирани от обичайната дейност на Дружеството.

Постъпленията се оценяват по сумата на получените или дължими приходи, нетни от намаления, отстъпки и дарения.

Описание	Съдържание
Други приходи и постъпления - разни	Постъпления от други услуги (приходи от обработка на митнически документи), приходи от наем, приходи от преотдаване под наем, извънредни приходи, други необичайни приходи.
Други приходи и постъпления - дарения	Дарения, отразени в съответствие с принципа на начисление.
Приходи от ликвидация на активи	Приходи, произтичащи от ликвидация на дружества, освобождаване от дълготрайни материални активи, капиталови инвестиции, търгуеми ценни книжа.

Описание	Съдържание
Дивиденти: **а) от дъщерни предприятия** **б) от свързани предприятия** **в) от други**	Дивиденти по капиталови инвестиции, бруто удържани данъци при източника и данъчни кредити.
Други финансови приходи от нетекущи вземания	Лихви по нетекущи вземания, дължими от дъщерни, асоциирани предприятия от малцинствени участия и други предприятия.
Други финансови приходи от ценни книжа различни от капиталови инвестиции	Лихви по облигации, държавни ценни книжа, депозитни сертификати и др., записани като нетекущи финансови активи.

записани в нетекущи активи	
Други финансови приходи от ценни книжа различни от капиталови инвестиции записани в текущи активи	Лихви по облигации, държавни ценни книжа, депозитни сертификати и др., записани като текущи финансови активи.
Финансови приходи различни от гореописаните **а) от дъщерни предприятия** **б) от свързани предприятия** **в) от малцинствени участия** **г) от други**	Приходи от обмяна на валута, както осъществени така и начислени, приходи от лихви от банкови и пощенски депозитни сметки, лихви върху вземания от клиенти, лихви върху просрочени вземания и за забавяне на плащане, вземания от дъщерни, свързани предприятия и малцинствени участия, финансови отстъпки и рабати след издаване на фактури за плащане в брой на доставчици, други.
Преоценка	На капиталови инвестиции
Преоценка	На нетекущи финансови дълготрайни активи, различни от капиталови инвестиции
Преоценка	На текущи ценни книжа, различни от капиталови инвестиции.

Финансови разходи

Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи.

Описание	**Съдържание**
Лихви и други финансови разходи **а) от дъщерни предприятия** **б) от свързани предприятия** **в) от малцинствени участия** **г) от други предприятия**	Финансови разходи, произтичащи от транзакции с дъщерни, свързани предприятия и малцинствени участия, както и загуби от обмен на валута, комисиони. Банкови разходи, разходи за лихви по банкови заеми и овърдрафти, по ипотечни заеми, по други задължения, лихви и разходи по облигационни заеми, финансови отстъпки след издаване на фактури за незабавно плащане в брой от страна на клиенти, други.
Обезценки	На капиталови инвестиции
Обезценки	На нетекущи финансови дълготрайни активи, различни от капиталови инвестиции
Обезценки	На текущи ценни книжа, различни от капиталови инвестиции.

(s) 3. 19. Данъци върху дохода

Текущият данък за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен. Ако вече платената сума за текущ и предходен период превишава дължимата сума за тези периоди, излишъкът се признава като актив.

Текущите данъчни пасиви (активи) за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на (възстановена от) данъчните органи при прилагане на данъчни ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към датата на финансовия отчет, като се използва балансовия метод на задълженията.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват временните разлики, подлежащи на приспадане.
Към края на всеки отчетен период Дружеството преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Дружеството признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към края на всеки отчетен период. Дружеството намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори позата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал

(t) 3. 20. Функционална валута и валута на представяне

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута /български лев/ на Дружеството.
Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при преизчисляването на тези парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени или преизчислени преди това, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.
Дружеството прави преоценка на валутните парични позиции към датата на финансовия отчет за периода и текущо през отчетния период **месечно.**
Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2016 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

(u) 3. 21. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.
Приложението на Международните счетоводни стандарти изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.
Приблизителна оценка подлежат на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се базират, или в резултат от получена нова информация, или допълнително натрупан опит.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода, ако промяната засягя само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода.

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството.

(v) 3. 22. Грешки и промени в счетоводната политика

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.
Дружеството коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- √ преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка;
- √ в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване със задна дата, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Служителите (включително директорите) на Дружеството **не получават** възнаграждения под формата на сделки по плащания, базирани на акции, където служителите предоставят услуги в замяна на акции или права върху акции

Дружеството признава получените или придобити стоки и услуги в сделки за плащане на базата на акции, когато получи стоките или с получаването на услугите.

Когато стоките или услугите, получени или придобити в сделка за плащане на базата на акции, не отговарят на условията за признаване като активи, те се признават като разходи.

Когато стоките или услугите са получени като престация срещу дялове или акции на Дружеството транзакцията се оценява по справедливата стойност на получените стоки и услуги на датата на получаването им, когато това е възможно. Ако справедливата стойност не може надеждно да се оцени, тогава транзакцията се признава по справедливата стойност на капитала, който Дружеството издава като насрещна престация.

Когато стоките или услугите са получени от Дружеството при условията на избор дали да се плати в брой или чрез издаване на капиталови инструменти - ако Дружеството трябва да погаси задължението с пари в брой или други активи, то отчита сделката или елементите на сделката като уредена с парични средства в брой. Останалата част на сделката се базира на капитала.

(w) 3. 23. Свързани лица и сделки между тях

Дружеството спазва изискванията на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.
Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това, дали се прилага някаква цена.

(x) 3. 24. Лизинг

Съгласно МСС17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по което Дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг трябва да се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актев или, ако е по-нисък – по сегашната стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на сегашната стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, присъщ на лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че Дружеството ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по което Дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което дружеството използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по което дружеството е лизингодател

Дружеството признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна и периодична норма на възвръщаемост върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – сегашните стойности на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена със сегашната стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по което Дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, дори ако постъпленията не са на тази база, освен ако друга системна база отразява по - точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени за заработването на наемния доход, се признават за разход.

Началните преки разходи, извършени от Дружеството във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

(у) 3. 25. Договори за строителство

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база "разходи плюс" е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

- √ първоначалната сума на прихода, договорена в договора;
- √ изменения в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- √ разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:
  - разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;
  - разходи за материали, използвани при строителството;
  - амортизация на машините, оборудването и съоръженията, използвани по договора;
  - разходи за придвижването на машините, оборудването, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;
  - разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;
  - разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;
  - приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;
  - искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините, оборудването и съоръженията в края на договора.

- √ разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:

- застраховки;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; общи разходи по строителството.

√ други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора - могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

√ общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
√ разходи, свързани с продажби;
√ разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
√ амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор;

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност на края на отчетния период. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

√ съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;
√ прегледите на извършената работа;
√ завършеност на натурална част от работата по договора;

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

√ приходите трябва да бъдат признати само дотолкова, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;
√ разходите по договора трябва да бъдат признати като разход за периода, през който са направени;

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

(z) 3. 26. Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

√ такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития след края на отчетния период);
√ такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития след края на отчетния период);

Дружеството коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.
Дружеството не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, Дружеството оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие след края на отчетния период:

- √ естеството на събитието;
- √ оценката на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена;

(aa) 3. 27. Отчет за паричния поток

Приета политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод.
Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

(bb) 3. 28. Отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя отчета чрез включване на:
Нетна печалба и загуба за периода
Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода
Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите МСС се признават директно в собствения капитал.
Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с МСС 8.
Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците.
Настъпилите промени в резултат на всички изменение по всички елементи на собствения капитал.

Article II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Section 2.01 1. Отчет за всеобхватния доход

(a) 1. 1. 1. Приходи от продажби

Приходи от продажби		
Приходи от продажби на:	**2016**	**2015**
Продукция		
Материали	12	
Стоки		123
Услуги по строителни договори		
в т.ч. начислени на етап		
Услуги	3031	3452
Други	1554	33
Общо	**4597**	**3609**

(b) 1.1.2. Финансови приходи

Вид приход	2016	2015
Разходи за лихви в т.ч.		
по заеми		
по лизингови договори	-	
по депозити и сметки		
търговски вземания	-	
други		
Приходи от лихви в т.ч.	35	17
по заеми	35	17
Други финансови приходи		**17**
Общо	**35**	**17**

(c) 1. 2. Разходи

(d) 1. 2. 1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2016	2015
Основни материали за производство		
Спомагателни материали	17	
Горивни и смазочни материали	56	84
Резервни части	7	
Офис материали и консумативи	29	
Други материали	9	24
Общо	**118**	**108**

(e) 1. 2. 2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2016	2015
Подизпълнители	19	
Нает транспорт		
Ремонти	872	97
Реклама	3	3
Съобщителни услуги	13	
Търговско представителство	185	
Консултантски услуги - юридически	40	7
Застраховки	36	33
Данъци и такси	117	95
Охрана	60	19
Наеми	133	50
Други разходи за външни услуги	937	1010
Общо	**2415**	**1314**

(f) 1. 2. 3. Разходи за амортизации

Разходи за амортизации на:	2016	2015
Производствени в т.ч.	**940**	**914**
дълготрайни материални активи	940	914
дълготрайни нематериални активи		
Административни в т.ч.		

дълготрайни материални активи		
дълготрайни нематериални активи		
Общо	**940**	**914**

(g) 1. 2. 4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2016	2015
Заплати на в т.ч.	**780**	**793**
производствен персонал		
административен персонал	780	793
Осигуровки на в т.ч.	**106**	**101**
производствен персонал		
административен персонал	106	101
в т.ч. разходи по неизползвани отпуски		
Общо	**886**	**894**

(h) 1. 2. 5. Други разходи

Вид разход	2016	2015
Разходи за командировки	6	4
Разходи представителни	3	3
Алтернативни данъци		3
Други	74	191
Общо	83	**201**

(i) 1. 2. 6. Финансови разходи

Вид разход	2016	2015
Разходи за лихви в т.ч.	**31**	**25**
по заеми	20	22
по лизингови договори	1	3
Разходи от опер. с финан. инструменти		
Приходи от опер. с финан. Инструменти		
Разходи от отриц. курсови разлики		
Приходи от положит. курсови разлики		
Други финансови разходи	**10**	7
Други финансови приходи		
Общо	**31**	**32**

(j) 1. 2. 8. Нетен резултат от продажба на д. активи

Вид разход	2016	2015
Балансова стойност на продадени активи		-
в т.ч. дълготрайни материални активи		-
в т.ч. дълготрайни неатериални активи		
Приходи от продажба на дълготрайни активи	8	-
Общо	**8**	-

(k) 1. 2. 9. Разход за данъци

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

Вид разход	2016	2015
Данъци от печалбата	0	0
Други	-2	-3
Общо	**-2**	**-3**

Section 2.02 2. Отчет за финансовото състояние

(a) 2. 1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31 декември 2015 г. и 2016 година Имотите, машините съоръженията и оборудването включват:

Имоти, машини, съоръжения и оборудване								
	Земи	Земи и сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2014	**12014**	**11336**	**8585**	**218**	**392**	**452**	**648**	**33645**
Постъпили		158		51	5	7	514	735
Излезли					(41)	(118)	(29)	**(188)**
Салдо към 31.12.2015	12014	**11494**	**8585**	**269**	**356**	**341**	**1133**	**34192**
Постъпили			8	8	129	9	20	**174**
Излезли				(10)	(18)			**(28)**
Салдо към 31.12.2016	**12014**	**11494**	**8593**	**267**	**467**	**350**	**1153**	**34338**
Амортизация								
Салдо към 31.12.2014		**2957**	**1773**	**200**	**284**	**201**		**5415**
Постъпили		459	353	14	37			863
Излезли					(41)			(41)
Салдо към 31.12.2015		**3416**	**2126**	**214**	**280**	**201**		**6237**
Постъпили		460	359	21	42	47		6237
Излезли				(10)	(18)			(28)
Салдо към 31.12.2016		**3876**	**2485**	**225**	**304**	**248**		**7138**
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2015	2014	**8078**	6459	**55**	**76**	**140**		**27955**
Балансова стойност към 31.12.2016	2014	**7616**	**6108**	**42**	**163**	**102**	**1153**	**27200**

(b) 2. 2. Нематериални активи

Дълготрайни нематериални активи				
	Продукти от развойна д-ст	**Програмни продукти**	**Други активи**	**Общо**
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2014		32		32
Постъпили		5		5
Излезли				
Преоценки признати в капитала				
Обезценки признати в опр				
Възстановени обезценки в опр				
Салдо към 31.12.2015	-	37		37
Постъпили		17		17
Излезли				
Преоценки признати в капитала				
Обезценки признати в опр				
Възстановени обезценки в опр				
Салдо към 31.12.2016	-	54		54
Амортизация				
Салдо към 31.12.2014		28		28
Постъпили		4		4
Излезли				
Преоценки признати в капитала				
Обезценки признати в опр				
Възстановени обезценки в опр				
Салдо към 31.12.2015	-	32		32
Постъпили		11		11
Излезли				
Преоценки признати в капитала				
Обезценки признати в опр				
Възстановени обезценки в опр				
Салдо към 31.12.2016	-	43		43
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2015	-	69		69
Балансова стойност към 31.12.2016	-	11		11

(c) 2. 3. Активи по отсрочени данъци

Времена разлика	31.12.2015		Движение на отсрочените данъци 2016 г.				31.12.2016	
			увеличение		намаление			
	Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика	Данъчна основа	Временна разлика
Амортизации	526	53	25	2			551	55
Обезценка								
Компенсируми отпуски								
Загуба								
Общо активи:	526	53	25	2			551	55
Пасиви по отсрочени данъци								
Преоценъчен резерв							-	-
Амортизации							-	-
							-	-
							-	-
Общо пасиви:	-	-	-	-	-	-	-	-
Отсрочени данъци (нето)	**526**	**53**	**25**	**2**			**551**	**55**

(d) 2. 4. Материални запаси

Материални запаси		
Вид	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Материали в т.ч. /нето/	3	8
Материали собствено производство		
Други материали	3	8
Незавършено производство		
Общо	**3**	**8**

(e) 2. 5. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2016	31.12.2015
Вземания от свързани предприятия в т.ч. /нето/	**1184**	**213**
Вземания по продажби	326	213
Вземания по предоставени финансова помощ	858	758
Вземания по дивиденти		
Вземания по правителствени дарения		-
Вземания по правителствени дарения - комп. отпуски		
Вземания от продажби в /нето/	**446**	**242**
Вземания бруто	446	242
Обезценка на търговски вземания		
Вземания по предоставени аванси /нето/	**135**	**135**
Вземания по предоставени аванси	135	135
Обезценка на вземания по аванси		
Социално осигуряване		-
Здравно осигуряване		
Други		
Други вземания в т.ч. /нето/	**23**	**61**
Вземания по липси и начети		
Вземания по рекламации		
Предплатени разходи		-

Други краткосрочни вземания	23	61
Обезценка на други вземания		
Общо	**1788**	**1409**

Обезценката на вземанията е отчетена в съответствие с МСС 32 "Финансови инструменти" като разлика между балансовата стойност на вземането от клиента и неговата възстановима стойност към 31 декември 2012 и 2011, съответно.

(f) 2. 6. Парични средства

Вид	2016	2015
Парични средства в брой в т.ч.	**10**	**13**
В лева	6	10
Във валута	4	3
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	**295**	**246**
В лева	295	242
Във валута		4
Краткосрочни депозити		
Парични еквиваленти		
Общо	**305**	**259**

(g) 2. 7. Собствен капитал

2. 7. 1. Основен капитал

лева

Акционер	2016				2015			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Главболгарстрой Холдинг АД	5 847 000	1	5 847 000	82%	5 847 000	1	5 847 000	82%
физически лица	1 305 362	1	1 305 362	18%	1 305 362	1	1 305 362	18%
Общо:	**7 152 362**		**7 152 362**	**100%**	**7 152 362**		**7 152 362**	**100%**

(h) 2. 7. 2. Резерви

	Резерв от последващи оценки на активи	Общи резерви	Други резерви	Общо резерви
Салдо към 31.12.2013 г.	6377		16428	22805
Промяна в счетоводната политика				-
Ефект от отсрочени данъци				-
Преизчислени резерви към 31.12.2014 г.	5349		17456	22805
Увеличения от:				
Разпределение на печалба				
Преоценка на активи				
Други				
Намаления от:				

Покриване на загуби				
Преоценка на активи				
Продажба на активи	-			
Други				
Преизчислени резерви към 31.12.2015	**5349**		**17456**	**22805**
Увеличения от:				
Разпределение на печалба			114	
Преоценка на активи				
Други				
Намаления от:				
Покриване на загуби				
Преоценка на активи				
Продажба на активи				
Други				
Резерви към 31.12.2016	**5349**		**17570**	**22919**

(i) 2. 7. 3. Финансов резултат

Нетна печалба 161 хил. лв.

(j) 2. 8. Текущи пасиви

(k) Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	**1828**	**1581**
Задължения по времена фин. помощ	451	451
Задължения по лизинг		
Задължения по дивиденти		
Други задължения	1377	1130
Задължения по доставки	**55**	**50**
Задължения по получени аванси		
Други краткосрочни задължения в т.ч.	**102**	**74**
Задължения по начислени разходи		
Задължения по гаранции и депозити		
Задължения по лизинг	40	29
Други краткосрочни задължения	62	45
Общо	**1985**	**1705**

Задължения свързани с персонала		
Вид	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Задължения към персонала	-	
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	31	36
Задължения към осигурителни предприятия	-	
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски		
Общо	**31**	**36**

Данъци за възстановяване		
Вид	**31.12.2016 г.**	**31.12.2015 г.**
Данък върху печалбата		4
Данък върху добавената стойност		45
Други данъци		
Общо		**49**

Данъчни задължения		
Вид	**31.12.2016 г.**	**31.12.2015 г.**
Данък върху печалбата		
Данък върху добавената стойност	18	
Данък върху доходите на физическите лица	3	4
Други данъци	6	6
Общо	**27**	**10**

IV. Други оповестявания

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:
Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол / дружество майка /
" Главболгарстрой Холдинг" АД

Собственик на капитала или контролиращо лице на дружеството майка или контролиращото лице
" Главболгарстрой Холдинг" АД

2. Цели и политика за управление на финансовия риск

Дружеството е анализирало ефектите от МСФО 7 и изменението на МСС 1 и счита, че основните допълнителни оповестявания ще се отнасят до анализа на чувствителността на пазарния риск

Оценка

Прилаганите счетоводни политики за оценка на финансовите активи и пасиви са както следва:

Вид актив / пасив	Класификация	База за оценка
Парични средства	Парични средства	Номинална стойност
Блокирани парични средства	Блокирани парични средства	Номинална стойност
Краткосрочни и дългосрочни заеми	Финансов пасив	Амортизирана стойност
Търговски вземания	Заеми и вземания, възникнали първоначално в дружеството	Търговските вземания са безлихвени краткосрочни вземания, които обичайно се оценяват по оригиналната им фактурна стойност, намалена с евентуални разходи за обезценка (резерв за трудносъбираеми вземания)
Търговски задължения	Финансов пасив	Търговските задължения са безлихвени краткосрочни задължения, които обичайно се оценяват по оригиналната им фактурна стойност.

Дългосрочни задължения	Финансов пасив	Амортизирана стойност

Лихвен и валутен риск

Лихвеният риск произтича от колебанията в цената на финансов инструмент в зависимост от промените в лихвените нива.

Валутният риск произтича от колебанията в цената на финансов инструмент в зависимост от промените във валутните курсове.

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземанията се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството към кредитен риск не е съществена.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2016 г.

6. Корекция на грешки и промяна в счетоводна политика

Оповестява се:
-вида на грешката
-размера на корекцията по периоди
-преизчислена ли е сравнителната информация

7. Корекции на приблизителни оценки

Оповестява се:
Характера и размера на промяната в приблизителната оценка

8. Условни активи и пасиви

Оповестяват се:
-всички класове условни активи и пасиви, кратка характеристика и размерите им съобразно приблизителни оценки на ръководството или точни оценки.

9. Събития след края на отчетния период

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития след края на отчения период, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2015 z г.

10. Действащо дружество

Ръководството на Дружеството счита, че Дружеството е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

Показатели

№	Показатели	2016	2015	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
1	Дълготрайни активи /общо/	27961	28173	(212)	-1%
2	Краткотрайни активи в т.ч.	1694	1025	669	65%
3	Активи държани за продажба	-	-	-	-
4	Материални запаси	8	7	1	-
5	Краткосрочни вземания	1409	882	527	60%

6	Краткосрочни финансови активи	-	-	-	-
7	Парични средства	259	107	152	142%
8	Обща сума на активите	29708	29248	460	1,57%
9	Собствен капитал	28003	27889	114	0,4%
10	Финансов резултат	114	(8)	122	1525%
11	Дългосрочни пасиви	-		-	
12	Краткосрочни пасиви	1705	1359	346	25%
13	Обща сума на пасивите	1705	1359	346	25%
14	Приходи общо	3609	3385	224	7%
15	Приходи от продажби	3 625	3396	229	7%
16	Разходи общо	3514	3417	97	3%

Коефициенти

№	Коефициенти	2016	2015	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
	Рентабилност:				
1	На собствения капитал	0.00	0.00	(0.00)	0%
2	На активите	0.00	0.00	(0.00)	0%
3	На пасивите	0.07	0.01	0.6	700%
4	На приходите от продажби	0.03	0.01	0.02	300%
	Ефективност:				
5	На разходите	1,03	1.00	0.03	2%
6	На приходите	0,97	1,00	(0.03)	-2%
	Ликвидност:				
7	Обща ликвидност	0.99	0.75	0,24	32%
8	Бърза ликвидност	0.99	0.75	0.24	32%
9	Незабавна ликвидност	0.15	0.08	0.07	87%
10	Абсолютна ликвидност	0.15	0.08	0.07	87%
	Финансова автономност:				
11	Финансова автономност	16,42	20,52	(4.1)	80%
12	Задлъжнялост	0.06	0.05	0.01	20%

8. Съгласно чл. 38 ал.5 от действащия Закон за счетоводството дружеството оповестява, че възнаграждението за одит на ГФО за 2016 г. е в размер на 5 950 лв без ДДС.

Дата: 22.02.2017 г.

Съставител: К. Кацунова

Представляващи: К. Пешов

Б. Христов